

ANAYASA MAHKEMESİNİN VERGİ KAÇAKÇILIĞI FİİLİ NEDENİYLE KESİLEN VERGİ ZİYAI CEZASINA EK AYRICA MAHKUMİYET CEZASI UYGULANMASINA İLİŞKİN KARARI

Anayasa Mahkemesi, 27/3/2019 tarihli ve 2018/9115 Başvuru Numaralı Kararında "*komisyon karşılığında sahte fatura düzenleyerek gelir elde etme*" fiili nedeniyle

- Vergi ziyai ve özel usulsüzlük cezaları uygulanan
- Bunun yanında *sahte fatura kullanmak ve düzenlemek* suretiyle vergi kaçakçılığı suçundan cezalandırılması talebiyle açılan ceza davasında yapılan yargılama sonucunda mahkûmiyetine hükmedilen

ÖZET

: mükellef hakkında iki ayrı cezaya muhatap olmasına ilişkin somut olayın koşullarında, adil yargılanma hakkı bağlamında aynı fiil nedeniyle yeniden yargılanmama veya cezalandırılmama ilkesinin ihlaline yol açılmadığı ve Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamında aynı fiil nedeniyle yeniden yargılanmama veya cezalandırmama ilkesinin İHLAL EDİLMEDİĞİNE karar verdi.

Anayasa Mahkemesininin 16 Mayıs 2019 tarihli ve 30776 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 27/3/2019 Tarihli ve 2018/9115 Başvuru Numaralı Kararında; "*komisyon karşılığında sahte fatura düzenleyerek gelir elde etme*" fiili nedeniyle,

- Vergi ziyai ve özel usulsüzlük cezaları uygulanan
- Bunun yanında *sahte fatura kullanmak ve düzenlemek* suretiyle vergi kaçakçılığı suçundan cezalandırılması talebiyle açılan ceza davasında yapılan yargılama sonucunda mahkûmiyetine hükmedilen,

mükellef hakkında iki ayrı cezaya muhatap olmasına ilişkin somut olayın koşullarında, adil yargılanma hakkı bağlamında aynı fiil nedeniyle yeniden yargılanmama veya cezalandırılmama ilkesinin ihlaline yol açılmadığı ve Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamında aynı fiil nedeniyle yeniden yargılanmama veya cezalandırmama ilkesinin İHLAL EDİLMEDİĞİNE karar verdi.

Söz konusu Kararın özeti aşağıdaki gibidir.

- 1) Başvurucu 23/6/1986 tarihinden itibaren loto ve benzeri şans oyunları ile millî piyango bileti satışı işiyle iştiğal etmektedir.
- 2) Vergi idaresince, başvurunun 2007 ile 2011 arasındaki dönemlere ilişkin işlemleri vergi incelemesine tabi tutulmuştur.
- 3) Vergi müfettişi, başvurunun ilgili dönemlere ait defter ve belgelerini incelemiştir.
- 4) İnceleme sonucunda 6/11/2013 tarihinde vergi tekniği, vergi inceleme ve vergi suçu raporları düzenlemiştir. Vergi tekniği raporunda;
  - Başvurucunun 2007 ila 2011 yıllarında "*pos tefeciliği*" (pos cihazı üzerinden yasa dışı ikrazatçılık faaliyeti yürütme işi) yoluyla gerçeği yansıtmayan kontör satışında bulunduğu ve bu kapsamda düzenlediği kontör faturalarının sahte olduğu belirtilmiştir.
  - Başvurucunun "*pos tefeciliği*" faaliyetini gizlemek amacıyla sahte fatura ticaretiyle iştiğal eden mükelleflerden kontör alımı içerikli sahte fatura temin ettiği ve bu nedenle kontör alış faturalarının da sahte olduğu tespitine yer verilmiştir.
  - Başvurucunun "*pos tefeciliği*" yoluyla 2007 yılında 472.876,10 TL, 2008 yılında 1.258.878,00 TL, 2009 yılında 1.766.190,23 TL, 2010 yılında 1.159.086,00 TL ve 2011 yılında 3.476.553,85 TL sahte fatura düzenlediği ifade edilmiştir.
  - Danıştay içtihadına göre sahte faturanın üzerinde yazılan tutarın % 2'sinin komisyon gelirini teşkil ettiği belirtilerek yukarıda belirtilen tutarlarının % 2'si yıllık komisyon geliri olarak hesaplanmıştır.
  - Ayrıca sahte fatura kullanma ve düzenleme fiilleri nedeniyle başvuru hakkında suç duyurusunda bulunulması önerilmiştir.

- 5) Bu rapora istinaden düzenlenen aynı tarihli vergi inceleme raporlarında başvurunun fatura veya benzeri belge düzenlenmemesi suretiyle hizmet satışını belgesiz olarak gerçekleştirdiği gerekçesiyle
  - 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 353. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca başvuru adına usulsüzlük cezaları kesilmesi;
  - Ayrıca aynı Kanun'un 30. maddesinin (4) numaralı bendi uyarınca mükellef adına resen üç kat vergi ziyai cezalı katma vergisi, gelir vergisi ve geçici vergiye bağlı vergi ziyai cezası tarh edilmesi önerilmiştir.
- 6) Vergi inceleme raporu doğrultusunda başvuru adına 2007 ila 2011 dönemlerine ilişkin olarak vergi ziyai cezalı katma değer vergisi, gelir vergisi ve geçici vergiye bağlı vergi ziyai cezası tarh edilmiş, ayrıca özel usulsüzlük cezası kesilmiştir.
- 7) Başvuru sahte fatura düzenlediği gerekçesiyle adına resen salınan vergi ziyai cezalı vergiler ile kesilen özel usulsüzlük cezasına karşı 4/2/2014 tarihinde Hatay 1. Vergi Mahkemesinde davalar açmıştır.
- 8) Mahkeme 23/9/2014 tarihinde davaların kabulüne karar vermiştir. Kararın gerekçesinde, başvuru hakkında takdir edilen matraha ilişkin tespit ve bilgilerin yer aldığı **6/11/2013 tarihli rapor eklenmeden yapılan tebligatın geçerli olamayacağı** vurgulanmıştır.
- 9) Mahkeme bu sebeple başvuru adına tarh edilen vergiler ile kesilen üç kat vergi ziyai cezası ve özel usulsüzlük cezasına ilişkin vergi/ceza ihbarnamelerinde hukuka uygunluk olmadığı sonucuna ulaşmıştır.
- 10) İdare bu karara karşı temyiz başvurusunda bulunmuştur. İdare diğer yandan da yeniden vergi/ceza ihbarnameleri düzenlemiş ve bu defa tarhiyatın dayanağını teşkil eden vergi inceleme raporu ve vergi tekniği raporu ile birlikte bu ihbarnameleri başvurucuya göndermiş, bu işlemler 4/11/2014 tarihinde başvurucuya tebliğ edilmiştir. İdarenin 16/9/2015 tarihinde bu hususu bildirmesi üzerine Danıştay Üçüncü Dairesi 3/11/2015 tarihinde temyiz isteminin konusuz kaldığı gerekçesiyle istem hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermiştir.

- 11) Başvurucu, vergi idaresinin ikinci kez düzenlediği vergi ve ceza ihbarnamelerine karşı da farklı tarihlerde farklı vergi mahkemelerinde davalar açmıştır. Ancak bu yargılamalar devam ederken yürürlüğe giren 3/8/2016 tarihli ve **6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun** kapsamında başvurucu, **söz konusu vergi borçlarının yapılandırılması için 12/10/2016 tarihinde vergi dairesinden talepte bulunmuştur.**
- 12) Başvurucunun talebini değerlendiren vergi dairesince düzenlenen 27/10/2016 tarihli ödeme planı çerçevesinde başvurucu 65.311,81 TL tutarındaki borcunu altı taksit hâlinde ödemiştir. Başvurucu, **vergi mahkemelerinde açtığı davalardan da bu yapılandırma çerçevesinde feragat etmiştir.**
- 13) Başvurucu hakkında ayrıca "sahte fatura kullanma ve düzenleme" nedeniyle 213 sayılı Kanun'un 359. maddesinin (b) bendi uyarınca suç duyurusunda bulunulmasının uygun olacağı yönünde vergi suçu raporu tanzim edilmiştir. Bu rapora dayanan Vergi Denetim Kurulu 25/4/2014 tarihinde başvurucu hakkında İskenderun Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunmuştur.
- 14) Cumhuriyet Başsavcılığı 9/6/2014 tarihinde başvurucunun sahte fatura düzenleme ve kullanma eylemi nedeniyle zincirleme biçimde 213 sayılı Kanun'a muhalefet suçundan cezalandırılması talebiyle iddianame düzenlemiştir.
- 15) Ceza Mahkemesi 24/10/2017 tarihinde başvurucunun sahte fatura düzenleme eylemini sabit görerek 213 sayılı Kanun'a muhalefet suçundan beş kez ayrı ayrı cezalandırılmasına karar vermiştir.
- 16) Başvurucunun istinaf başvurusu üzerine Adana Bölge Adliye Mahkemesi 5.Ceza Dairesi 19/2/2018 tarihinde hükmü onamıştır.
- 17) Başvurucu 3/4/2018 tarihinde, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunmuştur.

- 18) Somut olay değerlendirildiğinde, farklı amaç ve hukuki yararları gerçekleştirmeye yönelik olarak hem idari süreç sonunda vergi cezası hem de adli süreç sonunda mahkûmiyet verilebilmesinde aynı fiil nedeniyle yeniden yargılanmama veya cezalandırılmama ilkesine aykırı bir yön bulunmamaktadır. Dolayısıyla somut olayın koşullarında adil yargılanma hakkı bağlamında aynı fiil nedeniyle yeniden yargılanmama veya cezalandırılmama ilkesinin ihlaline yol açılmamıştır.
- 19) Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamında aynı fiil nedeniyle yeniden yargılanmama veya cezalandırmama ilkesi İHLAL EDİLMEMİŞTİR.

Saygılarımızla...

[“Anayasa Mahkemesinin 27/3/2019 Tarihli ve 2018/9115 Başvuru Numaralı Kararı” tam metni...>>>](#)